

R O M Â N I A
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: dispecerat@avp.ro

Dosar nr. 22483/2024

Doamnei Nicoleta Molnar,
Director General

**DIRECȚIA GENERALĂ DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ
ȘI PROTECȚIA COPILULUI CLUJ**

Str. G-ral Eremia Grigorescu nr. 37-39
CP 400304, Cluj-Napoca, jud. Cluj
E-mail: secretariat@dgaspcluj.ro; Fax: 0264-420602

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATORĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 27/177 /..... 5 SEP. 2024

R E C O M A N D A R E A
Nr.141.... din 5 SEP. 2024, 2024

referitoare la respectarea prevederilor art. 49 din Constituție

În temeiul dispozițiilor art. 14, art. 15 alin. (2) și art. 16 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu **cu privire la o posibilă încalcare a prevederilor art. 49 din Constituția României**, în urma reportajului publicat, în data de 13 iulie 2024, pe portalul de știri g1media.ro, sub titlu **"Polițiștii caută doi adolescenți plecați dintr-o locuință de tip familial din Cluj-Napoca"**¹. În instrumentarea sesizării din oficiu au fost solicitate informații de la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Cluj și de la Inspectoratul de Poliție Județean Cluj.

În urma verificărilor efectuate s-a constatat faptul că minorii nu au fost victime ale abuzului, neglijării, exploatarii sau a altei forme de violență fizică sau psihică anterior plecării ori în intervalul în care au lipsit.

În ceea ce privește demersurile efectuate pentru prevenirea plecărilor din centre, reprezentanții Secției 3 din cadrul Poliției Municipiului Cluj-Napoca au arătat că atât minorii cât și angajații Centrului rezidențial pentru copilul abuzat "Perlino", din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Cluj au fost consiliati de către lucrători din cadrul Compartimentului Proximitate. Totodată lucrătorii din cadrul Compartimentului Sisteme de Securitate au reanalizat sistemul de securitate existent la nivelul centrului Perlino și au dispus măsuri de remediere, având drept rezultat încheierea unui contract cu o societate

¹<https://www.g1media.ro/politistii-cautau-deci-adolescenti-plecați-dintr-o-loquință-de-tip-familial-din-cluj-napoca.html>

de pază specializată, care asigură pază umană și măsuri specifice postului, timp de 24 ore zi, 7 zile pe săptămână. După instituirea acestor măsuri, plecările voluntare ale minorilor din centru au fost reduse semnificativ. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Cluj a fost informată cu privire la plecările voluntare ale minorilor în vederea reanalizării oportunității disponerii altor măsuri de îngrijire și protecție.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Cluj a detaliat măsurile dispuse pentru prevenirea plecărilor voluntare, respectiv: continuarea ședințelor de consiliere psihologică și psihoterapie, suplimentarea numărului educatorilor pe tură, contractarea pe o perioadă determinată a serviciilor unei firme de pază (la recomandarea organelor de poliție), însorirea copiilor de către personalul de serviciu pe durata ieșirilor din centru, implementarea obiectivelor stabilite în planurile individualizate de protecție ale celor doi beneficiari, revizuite (înregistrate cu nr. 35634/06.08.2024 și 41142/08.08.2024).

Raportul nr. 40664 din 09.08.2024 privind plecarea voluntară a minorilor din cadrul CTF Perlino, în data de 13.07.2024, transmis în copie, cuprinde situația detaliată a fiecărui minor, demersurile realizate și măsurile dispuse în fiecare caz în parte.

Din documentele transmise, reiese că minora a beneficiat, din anul 2021, de ședințe de psihoterapie și de consiliere psihologică (în cadrul școlii, în cadrul serviciului familial și în cadrul unităților de protecție). A participat la ședințe de psihoterapie cu doamna , la care a refuzat ulterior să mai meargă. Din data de 08.04.2024 este în evidență doamnei psihoterapeut, participând efectiv la șase ședințe. Multe întâlniri "au fost reprogramate datorită fugii din centru și a oboselii rezimite în urma acestora". Doamna psihoterapeut concluzionează în Raportul de consiliere psihologică întocmit la data de 05.08.2024: "cu sprijin adecvat, în timp și în mod sistematic, există posibilitatea de îmbunătățire semnificativă a stării sale emoționale și a abilităților sociale și cognitive".

Minora este inclusă și într-un program de consiliere psihologică în cadrul unității de protecție realizat de doamna psiholog , care, în Fișa de evaluare psihologică nr. 803/11/2/18 din 14.06.2024, menționează că . exprimă reticență în a urma îndrumările specialiștilor, uneori impulsivitate, amenințare cu manifestarea unor comportamente dezadaptative în scopul obținerii unor dorințe imediate.

Odată cu modificarea măsurii de protecție, a fost transferată la Liceul Teoretic "Eugen Pora" din Cluj-Napoca, iar în anul școlar 2023-2024 a fost înscrisă în clasa a VI-a. Datorită numărului foarte de mare de absențe nemotivate (a refuzat să frecventeze școala), nu a putut fi încheiată situația școlară, motiv pentru care este declarată nepromovată.

Minora a solicitat să fie orientată către învățământul special. Raportat la această solicitare, a fost consiliată și informată cu privire la motivul pentru care nu poate fi orientată spre învățământul special, însă refuză să frecventeze unitatea de învățământ care este

arondată unității de protecție, respectiv: Liceul de Arte Vizuale "Romulus Ladea" Cluj-Napoca și care ar fi potrivită înclinațiilor artistice ale minorei, observate de educatori.

Aspectele mai sus menționate au fost analizate în contextul dispozițiilor cuprinse în **Legea nr. 272/2004** privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care stabilesc, în mod imperativ, că *principiul interesului superior al copilului este impus inclusiv în legătură cu drepturile și obligațiile ce revin reprezentanților legali ai copilului, precum și oricărui persoană cărora acesta le-a fost plasat în mod legal*. Principiul interesului superior al copilului va prevale în toate demersurile și deciziile care privesc copiii. În determinarea interesului superior al copilului se au în vedere cel puțin următoarele: nevoile de dezvoltare fizică, psihologică, de educație și sănătate, de securitate și stabilitate și apartenență la o familie, precum și capacitatea părintilor de a răspunde nevoilor concrete ale acestuia, conform art. 2 alin. (6) din Legea nr. 272/2004.

Copilul are dreptul de a primi o educație care să îi permită dezvoltarea, în condiții nediscriminatorii, a aptitudinilor și personalității sale. Pentru respectarea dreptului la educație al copilului reprezentantul legal are obligația să înscrie copilul la școală și să asigure frecventarea cu regularitate de către acesta a cursurilor școlare (art. 51 alin. (2) din Legea nr. 272/2004).

În același sens art. 14 din **Legea 198/2023 a învățământului preuniversitar stabileste în mod imperativ**: „*(1)Părinții sau reprezentantul legal au obligația să asigure participarea la cursuri a beneficiarului primar minor pe întreaga perioadă a învățământului obligatoriu. Nerespectarea prezentei obligații constituie contravenție și se sancționează potrivit dispozițiilor art. 148 alin. (1) lit. a).*”

Mai mult, conform Ordinului Ministerului Muncii și Justiției Sociale nr. 25/2019 privindprobarea standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale de tip rezidențial destinate copiilor din sistemul de protecție specială - **SUBSECȚIUNEA 5: MODUL V - ACTIVITĂȚI SPECIFICE/SERVICII (Standardele 1 - 4) - PARTEA 1: STANDARD 1 – EDUCAȚIA**: “Centrul asigură respectarea dreptului copiilor la educație și facilitează accesul acestora la toate nivelele de învățământ și instituțiile de învățământ prevăzute de lege, precum și la programe de orientare vocatională și de formare profesională.”

Rezultat așteptat: Copiii îngrijiți într-un centru rezidențial beneficiază de educație non formală destinață dezvoltării optime și pregătirii pentru viața de adult, precum și de toate condițiile necesare pentru a urma învățământul general obligatoriu și, în funcție de gradul de dezvoltare și de maturitate, dorințele și aspirațiile fiecărui, de a avea acces la alte categorii sau nivele de învățământ (învățământ secundar și terțiar, învățământ special și special integrat, învățământ tehnic și profesional), inclusiv la cursuri de orientare vocatională și formare profesională.

SUBPARTEA I: S1.1. Centrul se asigură că toți copiii, în funcție de vârstă, dezvoltare și nivel de maturitate, dorințe și aspirații personale, urmează cursurile învățământului obligatoriu, precum și a oricărei alte forme de învățământ prevăzută de lege

În cazul copiilor de vîrstă școlară, unitatea de învățământ la care vor fi înscriși aceștia se stabilește de către furnizorul de servicii sociale, în colaborare cu coordonatorul centrului, în baza unei evaluări comprehensive realizate de specialiști (angajați ai centrului, ai furnizorului de servicii sociale sau ale căror servicii sunt achiziționate), cum ar fi, după caz: educatori, psihologi, medici, consilanți/experti în orientare vocațională, și.

S1.2. Centrul definește și aplică un program educațional elaborat pentru fiecare copil

1. Centrul aplică programul de intervenție specifică pentru educație stabilit pentru fiecare copil aflat în îngrijire. Programul de intervenție specifică pentru educație este elaborat de educatorul/educatorul specializat. La elaborarea programului, după caz, se implică, după caz, și un cadru didactic din unitatea de învățământ frecventată de copil/tânăr.

Centrul ia măsuri/facilitează accesul la programe de educație remedială pentru fiecare beneficiar care prezintă corigență/repetenție la sfârșitul unui an școlar.”

Intervenția în cazul refuzului copilului de a frecventa cursurile școlare necesită implicarea tuturor: copil, reprezentant legal, persoană de referință/educator, școală, terapeut, prieteni și colegi, care, împreună, pot asigura un mediu în care copilul să se simtă confortabil și să nu mai aibă motive de respingere. Consilierul școlar poate acorda sprijin, ajutor și îndrumare copilului pentru a se adapta psihologic și comportamental la activitatea de învățare, dar și în relațiile interpersonale. Reușita integrării școlare depinde de accesul la servicii educaționale de calitate, iar reușita incluziunii depinde de modalitățile și oportunitățile de implicare a copilului în activități de socializare, comunicare, relaționare, consiliere, precum și de gradul de sensibilizare a elevilor, cadrelor didactice și a comunității față de problemele cu care se confruntă.

În temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României corroborat cu și ale art. 15 alin. (1) lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

Directorul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Cluj, în exercitarea prerogativelor conferite de dispozițiile legale în vigoare, va dispune măsurile necesare pentru:

- a) reevaluarea situației școlare a minorei și disponerea măsurilor necesare pentru asigurarea frecvențării, cu regularitate, a cursurilor școlare din învățământul general obligatoriu;
 - b) consilierea minorei pentru depășirea stresului schimbării unității de învățământ;
 - c) stabilirea unei colaborări eficiente cu unitatea de învățământ unde este înscrisă minora în vederea asigurării suportului psihopeducational necesar pentru prevenirea marginalizării, integrarea acesteia în colectivul de elevi și asigurarea frecvențării cursurilor școlare.

Directorul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Cluj va informa Avocatul Poporului – Biroul Teritorial Cluj-Napoca (Str. Moșilor, nr.18, mun. Cluj-Napoca, jud. Cluj; tel./fax: 0264/591.561, e-mail: avpcluj@avp.ro), în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării și cu privire la măsurile dispuse.

Cu deosebită considerație.

AVOCATUL POPORULUI

